

Mun elämä, mun vastuu

Oppitunnit

Tehtävien ohjeistukset oppilaille

A man with a surprised expression, wearing a yellow cap, a red and blue jacket, and an orange apron, stands outdoors. The background is a blurred green landscape. A vertical purple bar is on the left side of the image.

Oppitunti 1.

Lähdetään liikkeelle: **Mun elämä,** **mun vastuu**

IV Tunnen **vastuuni** – toiminnallinen tehtävä

1 Luokka jaetaan pareihin.

2 Eri puolilla luokkaa tai muuta sovittua aluetta on papereita tai tauluja, joiden otsikkoina on erilaisia paikkoja, kuten **koulu** ja **koti**.

3 Parien tehtävänä on kiertää eri papereiden/taulujen luona ja kirjata ylös omia vastuitaan näissä paikoissa.

Esimerkiksi: *Koti – minulla on vastuu tyhjentää tiskikone tai minulla on vastuu kohdella kauniisti pikkusisaruksiani*

4 Lopuksi paperit/tauluille kerätyt vastuut kootaan yhteen ja käydään yhdessä läpi.

Oppitunti 2.

Mun oma, sun oma & meidän oma

III **Vero** on tärkeä asia –tarinatehtävä

A man with dark, curly hair, wearing a blue and red plaid shirt and a light blue apron, stands in a grocery store. He is holding a small orange in his right hand and looking towards the camera with a slight smile. The background shows shelves stocked with various fruits and vegetables, including oranges, apples, and pineapples. A cash register is visible on the left side of the frame. The overall lighting is warm and slightly dim, typical of a grocery store interior.

Oppitunti 3.

Talous hanskassa: Mun rahat, mun suunnitelmat

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 1/12

- 1 Luokka jaetaan ryhmiin.
 - 2 Jokaiselle ryhmälle jaetaan muistiinpanovälineet.
 - 3 Ryhmien tehtävänä on suunnitella luokalle luokkaretki sekä budjetti luokkaretken toteuttamiseksi.
 - 4 Tehtävän ohjeistukset on pilkottu osiin, jotka opettaja ohjeistaa askel kerrallaan.
- + Muistakaa hyvät ryhmätyöskentelyn taidot: kuunnelkaa toisianne ja tehkää yhteistyötä!

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 2/12

1

Päätäkää ryhmän kanssa luokkaretkikohde:

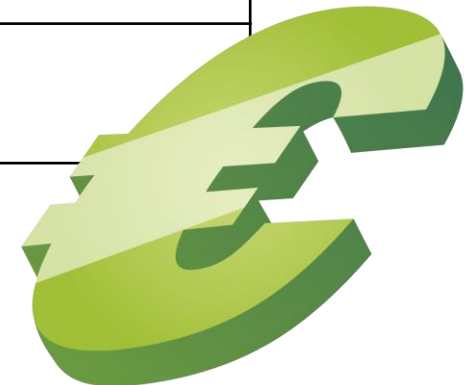
Luokkaretkikohteet
Eläintarha
Huvipuisto
Elokuvateatteri

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 3/12

1 Laskekaa, kuinka paljon luokkaretki valitsemaanne kohteeseen maksaa luokallenne.

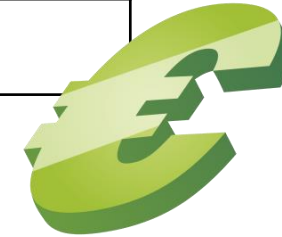
Luokkaretkikohteet	Hinta per oppilas
Eläintarha	15 euroa
Huvipuisto	20 euroa
Elokuvateatteri	10 euroa

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 4/12

Esimerkki: Kuinka paljon luokkaretki valitsemaanne kohteeseen maksaa luokallenne?

Luokkaretkikohteet	Hinta per oppilas
Eläintarha	15 euroa
Huvipuisto	20 euroa
Elokuvateatteri	10 euroa

Valitsette luokkaretkikohteeksenne eläintarhan.

Luokassanne on 20 oppilasta.

Eläintarha maksaa 15 euroa per oppilas.

Luokkaretken hinta eläintarhaan saadaan kertomalla oppilaiden määrä eläintarhan vierailun hinnalla.

$$20 \times 15\text{€} = 300\text{€}$$

Luokkaretki eläintarhaan maksaisi siis 20 oppilaan luokalle 300 euroa.

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 5/12

2 Päätäkää ryhmän kanssa mitä luokkanne syö luokkaretkellä:

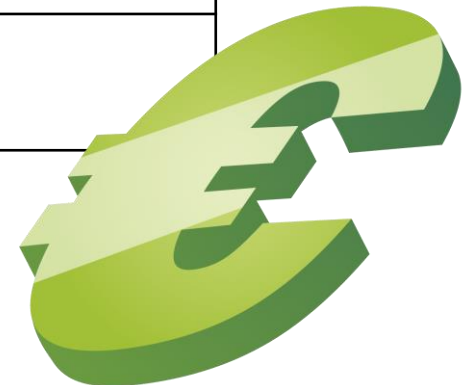
Ruokailu retkellä
Herkkubuffetti
Limsa ja jäätelö
Vesipullo ja voileipä

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 6/4

2 Laskekaa, kuinka paljon valitsemanne ruokailu maksaa luokallenne.

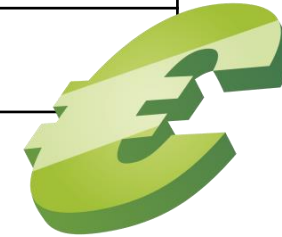
Ruokailu retkellä	Hinta per oppilas
Herkkubuffetti	5 euroa
Limsa ja jäätelö	3 euroa
Vesipullo ja voileipä	4 euroa

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 7/12

Esimerkki: Kuinka paljon valitsemanne ruokailu maksaa luokallenne?

Ruokailu retkellä	Hinta per oppilas
Herkkubuffetti	5 euroa
Limsa ja jäätelö	3 euroa
Vesipullo ja voileipä	4 euroa

Valitsette ruokailuksi herkkubuffetin.

Luokassanne on 20 oppilasta.

Herkkubuffetti maksaa 5 euroa per oppilas.

Herkkubuffetissa ruokailun hinta saadaan kertomalla oppilaiden määrä herkkubuffetin hinnalla.

$$20 \times 5\text{€} = 100\text{€}$$

Ruokailu herkkubuffetissa maksaisi siis 20 oppilaan luokalle 100 euroa.

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 8/12

3

Laskekaa, kuinka paljon suunnittelemanne luokkaretki maksaa yhteensä luokallenne.

Esimerkki: Kuinka paljon suunnittelemanne luokkaretki maksaa yhteensä luokallenne?

Valitsette luokkaretkikohteeksi eläintarhan ja ruokailuksi herkkubuffetin.

Luokkaretki eläintarhaan maksoi yhteensä 300 euroa luokallenne.

Ruokailu herkkubuffetissa maksoi yhteensä 100 euroa luokallenne.

Suunnittelemanne luokkaretken hinnan saatte laskemalla yhteen eläintarhan ja herkkubuffetin hinnat.

$$300\text{€} + 100\text{€} = 400\text{€}$$

Suunnittelemanne luokkaretki maksaisi siis luokallenne yhteensä 400 euroa.

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 9/12

- 4** Päätäkää ryhmän kanssa varainhankinnan tapa, eli tuote, jota myymällä keräätte luokkaretkettä varten tarvitsemanne rahat.

Varainhankinnan tavat
Sukkamyynti
Karkkimyynti
WC-paperin myynti
Keksien myynti

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 10/12

- 4** Laskekaa, kuinka monta pakettia valitsemaanne tuotetta luokkanne pitää myydä, jotta saatte kerättyä luokkaretkenne varten tarvitsemanne rahat.

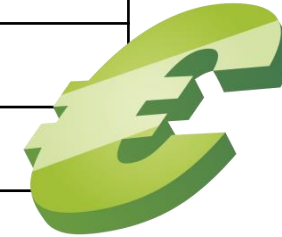
Varainhankinnan tavat	Voittoa per myyty paketti
Sukkamyynti	5 euroa
Karkkimyynti	2 euroa
WC-paperin myynti	4 euroa
Keksien myynti	3 euroa

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 11/12

Esimerkki: Kuinka monta pakettia valitsemaanne tuotetta luokkanne pitää myydä, jotta saatte kerättyä luokkaretkenne varten tarvitsemanne rahat?

Varainhankinnan tavat	Voittoa per myyty paketti
Sukkamyynti	5 euroa
Karkkimyynti	2 euroa
WC-paperin myynti	4 euroa
Keksien myynti	3 euroa

Valitsette myytäväksi tuotteeksi sukat.

Jokaisesta myydystä sukkapaketista saa voittoa 5 euroa.

Luokkaretkenne varten teidän pitää kerätä 400 euroa.

Myytävien sukkapakettien määrä saadaan jakamalla kerättävä rahasumma jokaisesta myydystä sukkapaketista saatavan voiton määrällä.

$$400\text{€} / 5\text{€} = 80$$

Sukkapaketteja pitäisi siis myydä 80 kappaletta, jotta saisitte kerättyä luokkaretkenne varten tarvittavat rahat.

II Luokkaretkelle! –ryhmätehtävä 12/12

Onneksi olkoon!

Saitte suunniteltua luokallenne luokkaretken sekä budjetin luokkaretken toteuttamiseksi.

Samalla opittekin melkoisesti oman talouden hallinnasta sekä ryhmätyöskentelystä!

Lisätehtävä: Lahjakortti –harjoitustehtävä 1/3

1 Ota esille muistiinpanovälineet.

2 Tässä tehtävässä pääset harjoittelemaan budjetin suunnittelua.

3 Saat 20 euron lahjakortin, jonka saat käyttää mihin haluat seuraavan kuvan tuotteista!

4 Tehtävänäsi on laskea mitä kaikkea saat hankittua 20 euron lahjakortillasi.

+ Voitte lopuksi vertailla kaverin kanssa tekemiänne hankintoja.

Lisätehtävä: Lahjakortti –harjoitustehtävä 2/3

TAT

Tuotevalikoima

Lisätehtävä: Lahjakortti –harjoitustehtävä 3/3

Lisäkysymyksiä

Mikä on suurin määrä tuotteita, jotka voi ostaa 20 euron lahjakortilla?

Kuinka paljon kaikki kuvan tuotteet maksavat yhteensä?

Mitkä tuotteet ovat sellaisia, joita voisit lainata kaverilta/kaverille, jotta molempien ei tarvitse ostaa omia? Minkä tuotteiden kanssa se ei onnistu?

Mitä hankintoja voisit tehdä kaverin kanssa yhdessä yhdistämällä lahjakorttien arvon?

Oppitunti 4.

Yrittäminen kannattaa aina

II Me yritetään –paritehtävä 1/8

- 1 Luokka jaetaan pareihin.
 - 2 Jokaiselle parille jaetaan muistiinpanovälineet.
 - 3 Parien tehtävänä on suunnitella yhteinen yritys! Vain mielikuvitus on rajana.
 - 4 Käyttäkää suunnittelun apuna seuraavia ohjeistuksia, joissa yritystoimintaa on pilkottu osiin.
- + Muistakaa hyvät parityöskentelyn taidot: kuunnelkaa toisianne ja tehkää yhteistyötä!

II Me yritetään –paritehtävä 2/8

1 Mikä on teidän yrityksen tuote tai palvelu?

Tuote

- ☐ Myykö teidän yritys jotakin käsin kosketeltavaa tavaraa tai muuta tuotetta?
- ☐ Mitä tuotetta voisitte myydä kavereille? Opettajalle? Harrastusryhmälle?

Esimerkki

Yrityksen tuote voi olla esimerkiksi ystävyyskorut tai pelijulisteet.

Palvelu

- ☐ Myykö teidän yritys vinkkejä, apua tai muuta palvelua?
- ☐ Mitä palvelua voisitte tarjota kavereille? Opettajalle? Harrastusryhmälle?

Esimerkki

Yrityksen palvelu voi olla esimerkiksi ystävyyskorujen tekemisen opettaminen tai pelijulisteiden piirtokurssi.

2 Ketkä ovat teidän yrityksen asiakkaita?

- ☐ Kuka haluaisi ostaa teidän yrityksen tuotetta tai palvelua?
- ☐ Miettikää esimerkiksi, olisiko teidän perheissä, luokassa tai harrastuksissa ihmisiä, jotka voisivat olla kiinnostuneita teidän tuotteesta tai palvelusta.
- ☐ Voitte myös miettiä, miksi asiakas haluaa teidän myymää tuotetta tai palvelua.

Esimerkki

Teidän **tuote** on pelijulisteet. Pelijulisteita haluaisivat teidän kaverit, jotka pelaavat samaa peliä. He haluaisivat julisteita, koska tykkäävät pelistä.

II Me yritetään –paritehtävä 4/8

3 Missä teidän tuotetta tai palvelua voi ostaa?

☐ Myyttekö tuotetta tai palvelua...

- kaupassa?
- torilla?
- ovelta ovelle?
- netissä?
- koulussa?
- harrastuspaikassa?

Esimerkki

Teidän **palvelu** on ystävyyskorujen tekemisen opettaminen. Opetatte korujen tekemistä koulun jälkeen kerhossa.

Teidän **tuote** on pelijulisteet. Voitte myydä julisteita koulussa.

4 Mitä tarvikkeita tarvitsette?

- ☐ Jos myytte **tuotetta**, mitä raaka-aineita tarvitsette tuotteen tekemiseen?

Esimerkki

Teidän **tuote** on pelijulisteet. Tarvitsette pelijulisteiden piirtämiseen erilaisia kyniä tai tusseja sekä paperia.

- ☐ Jos myytte **palvelua**, mitä tarvikkeita tarvitsette palvelua varten?

Esimerkki

Teidän **palvelu** on ystävyyskorujen tekemisen opettaminen. Tarvitsette opettamiseen ystävyyskorujen valmistamisen tarvikkeita, kuten nauhoja ja saksia. Jotta opettaminen olisi helpompaa, voitte tarvita myös vaikkapa dokumenttikameraa.

5 Keksikää yrityksellenne nimi!

- ❑ Miettikää, voisiko yrityksen nimi kuvata jotenkin teidän tuotetta tai palvelua

Esimerkki

Teidän **tuote** on pelijulisteet. Yrityksen nimi voi olla **JulisteTaivas**

TAI

- ❑ Voisiko yrityksen nimi kuvata teitä yrittäjinä

Esimerkki

Teidän **palvelu** on ystävyyskorujen tekemisen opettaminen ja olette luovia. Yrityksen nimi voi olla **Luovuusryhmä**

II Me yritetään –paritehtävä 7/8

6 Suunnitelkaa yrityksellenne logo!

- ☐ Logo on kuin yrityksen kasvot, josta yrityksen tunnistaa.
- ☐ Miettikää, voisiko logossa olla kuva teidän tuotteesta tai palvelusta

Esimerkki

Teidän **tuote** on pelijulisteet ja yrityksen nimi on **JulisteTaivas**
Yrityksen logossa voisi olla kuva vaikkapa julisteesta.

TAI

- ☐ Voisiko logo kuvata teidän yrityksen nimeä

Esimerkki

Teidän **palvelu** on ystävyyskorujen tekemisen opettaminen ja yrityksenne nimi on **Luovuusryhmä**. Yrityksen logo voi olla Luovuusryhmä kirjoitettuna erikoisella fontilla.

*Luovuus
ryhmä*

II Me yritetään –paritehtävä 8/8

Onneksi olkoon!

Saitte suunniteltua yhdessä parisi kanssa yrityksen.

Samalla opittekin melkoisesti yritysten toiminnasta, yhteiskunnasta sekä yhteistyöstä!

Oppitunti 5.

Meidän tulevaisuus, meidän vastuu

III Annetaan palautetta -reflektiotehtävä

1 Ottakaa esille tabletit, älypuhelimet tai tietokoneet.

2 Avatkaa laitteella palautekyselyn **linkki:** <https://zef.fi/s/erfetcjc/>

TAI **QR-koodi**

3 Jokainen oppilas vastaa palautekyselyyn itsenäisesti ja huolellisesti.

4 Opettaja voi vastata omaan palautekyselyyn samanaikaisesti.

+ Palautteen avulla oppimateriaalia kehitetään entistäkin paremmaksi, ja siksi jokaisen antama palaute on erittäin tärkeä! **Kiitos** sinulle palautteen antamisesta.

